

USVOJEN PROGRAM ZA KOSOVO I METOHIJU, FORMIRAN KOORDINACIONI CENTAR

Jugoslovenska i srpska vlada juce su na zajednickoj sednici u Beogradu usvojile program za Kosovo i Metohiju i kako bi se on sproveo, formirale Koordinacioni centar SRJ i Srbije za tu pokrajinu, ciji je predsednik dr Nebojsa Covic, potpredsednik vlade Srbije. Kako je saopstio Savezni sekretarijat za informisanje, dve vlade su na zajednickoj sednici, kojoj je predsedavao savezni premijer Dragisa Pesic, razmotrile i usvojile program resavanja problema na Kosovu i Metohiji.

Program sadrzi ciljeve i principe za resavanje problema na Kosovu i Metohiji u smislu utvrdjivanja strategije zajednickog ucesca medjunarodne zajednice, SR Jugoslavije i Republike Srbije, Albanaca i Srba, u doslednoj primeni Rezolucije SB 1244, na putu uspostavljanja normalnog zivota na Kosovu i Metohiji, kaze se u saopstenju.

"Resavanje problema na Kosovu i Metohiji obuhvaceno je nizom mera, koje ce se realizovati kroz tri faze: faza izgradnje hitnih mera poverenja, faza sustinskog ukljucenja strana u resavanje problema i faza zajednickog rada na resavanju problema".

Ceo program zasnovan je na drzavnim i nacionalnim interesima svih gradjana SR Jugoslavije, napominje se u saopstenju u kojem se precizira da su dve vlade, "da bi se ovaj program sproveo, formirale Koordinacioni centar SR Jugoslavije i Republike Srbije za Kosovo i Metohiju, ciji je predsednik dr Nebojsa Covic, potpredsednik Vlade Republike Srbije. Centar je direktno vezan za predsednika SRJ, za obe vlade i za srpsku nacionalnu zajednicu na Kosovu i Metohiji i direktno ce saradjivati sa predstavnicima medjunarodne zajednice na Kosovu i Metohiji, kao i sa predstavnicima albanske i ostalih nacionalnih zajednica u Pokrajini".

Dve vlade ce posebnom odlukom obezbediti materijalne uslove i finansijska sredstva za rad Koordinacionog centra. Savezna vlada i Vlada Republike Srbije nedvosmisleno su konstatovale da je potrebno obaviti registraciju gradjana za predstojece izbore na Kosovu i Metohiji, bez obzira na to da li ce srpska nacionalna zajednica izaci na izbore. Vlade pozivaju gradjane da obavezno pristupe registraciji i na Kosovu i Metohiji, kao i da se otvore sva registraciona mesta na Kosovu i Metohiji, kaze se u saopstenju.

COVIC: DRZAVNI IZNAD STRANACKIH INTERESA

Nebojsa Covic, potpredsednik srpske vlade i predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju, rekao je juce da "nije insistirao" na kadrovskom resenju po kome i clanovi Socijalisticke partije Srbije imaju predstavnike u tom prekjuce formiranom drzavnom organu. "Dobio sam objasnjenje, koje sam uvazio i za koje mislim da je sasvim korektno, a to je da ljudi koji predstavljaju SPS postoje na Kosovu", odgovorio je Covic na pitanje novinara u vladi Srbije.

On je naglasio da se sada drzavni interesi moraju izdici iznad stranackih i da je to prilika "za neke ljude" da to i pokazu. "Pretpostavljam da oni imaju veliko iskustvo, bez obzira sto su napravili teske grecke na Kosmetu. Ovo je prilika da se te greske poprave".

Povodom akutnog problema Srba nestalih na Kosovu, potpredsednik vlade je rekao da postoji baza podataka o svim nestalim i kidnapovanim osobama, a u "mnogim slucajevima i precizni podaci kada i kako se to desilo, kao i imena i prezimena ljudi koji su ucestvovali u

otmicama".

Covic je naglasio da ce jedan od prvih njegovih koraka biti da od UNMIK-a zatrazi njihovu bazu podataka, kao i podatke o tome sta su predstavnici UN uradili u svakom pojedinacnom slucaju: "Tamo se vise nista ne moze kriti".

On je ponovio da je registracija Srba na Kosovu i raseljenih sa Kosova vazna, da je ne bi trebalo povezivati sa izborima, i da se tako ne prejudicira odluka o tome da li ce Srbi izaci na lokalne izbore ili ne.

- Svi koji se registruju mnogo ce doprineti resavanju svojih pravnih, imovinskih i drugih problema, kao i razresenju sudbine nestalih clanova svojih familija - zakljucio je Covic.

SASTAV

Predsednik Koordinacionog centra je Nebojsa Covic, potpredsednici su Rasim Ljajic, Slobodan Samardzic, Sandra Raskovic - Ivic i Momcilo Trajkovic. Clanovi 16-clanog tima su: Predrag Simic, Marko Jaksic, Oliver Ivanovic, Rada Trajkovic, Zoran Andjelkovic, Nebojsa Nikic, Svetislav Djurdjevic, Branislav Krstic, Milo Gligorijevic, Zoran Lutovac i Svetomir Stefanovic. Sekretar je Dragomir Jankovic, a sediste ce biti u Gracanici.

STAVOVI O KOSOVU I METOHIJU NA PROVERI

Kosovska Mitrovica, 3. avgusta

Jedan od 16 clanova Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju, Oliver Ivanovic, za "Politiku" kaze:

- Sigurno je Koordinacioni centar krenuo od pretpostavke da se sve politicke opcije moraju ukljuciti, i rekao bih da ti politicki stavovi, koje smo individualno zastupali, moraju biti izloženi proveru. Na taj nacin, ubedjen sam, moramo doci do politicke platforme iza koje ce svi clanovi stati jedinstveno.

Jedinstvo nam je u ovom trenutku potrebno iz prakticnih i politickih razloga. Kroz punu podrsku Republike i Savezne vlade, koja je izvesna, i kontakte sa medjunarodnom zajednicom mocemo ocekivati perspektivniju buducnost - kazao je

Oliver Ivanovic i dodao da to podrazumeva bolje uslove zivota, vecu bezbednost i slobodu kretanja, rasvetljavanje sudbine kidnapovanih i otetih i postepen, ali i siguran, povratak raseljenih, kao i cvrsce veze Kosova i Metohije sa SR Jugoslavijom i Srbijom. B. R.

Episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic)

"CRKVA NA KOSOVU ZIVI PUNIM ZIVOTOM, ALI NE DISE PUNIM PLUCIMA"

-Tokom dve godine uprave medjunarodne zajednice na Kosovu i Metohiji uslovi zivota Srba nisu se bitno izmenili. Jedino sto je vreme ucinilo da se narod privikne na ogranicenja u kojima zivi, pa mu izgleda lakse nego u pocetku. Istini za volju Kfor sada dosta dobro cuva enklave, zapravo geta, u kojima se srpski narod ustalio. Nema vise cestih granatiranja srpskih sela i naselja kao sto je to bilo prve godine, ali zato sloboda zivota, kretanja, mogucnost rada i zivota od svoga rada i dalje ne postoje za Srbe. Oni su i sada liseni svih osnovnih ljudskih prava, kao i pre dve godine, kad su dosli Kfor i Unmik - svedoci episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic) o zivotu Srba na Kosovu i Metohiji. U razgovoru za "Pravoslavlje" vladika Artemije objasnjava:

- Srbi su jos juna 1999. godine proterani iz svih preduzeca, ustanova, institucija. Niko vise ne radi. Manji broj ljudi bio je zaposlen u preduzecima kojima drzava Srbija preko raznih kanala dotura mizerne plateze. Svi ostali zive manje-vise od humanitarne pomoci. Srbi nemaju uslova ni mogucnosti da rade slobodno ni u svojim njivama, bastama, da napasaju svoju stoku, jer u toku ove dve godine bilo je mnogo napada. Sa izuzetkom severnog Kosova, gde se ljudi nesto drugacije osecaju jer imaju slobodan izlaz i povratak za Srbiju, u svim ostalim enklavama Srbi zive u nemogucim uslovima, kakvi nisu bili ni za vreme turskog ropstva. Tada su imali mnogo veca prava i slobode

nego sto ih imaju danas.

Ako Srbin bez pratnje Kfora ili Unmik policije krene bilo gde izvan svoje enklave, on rizikuje zivot, jer gde god bi se pojavio na ulici, u prodavnici, pijaci u svojoj njivi, postaje "legitimna" meta za odstrel. Srbi su liseni mogucnosti normalnog skolovanja dece, jer u mnogim mestima srpska deca nastavu pohađaju, ako se to uopste moze nazvati nastavom, u privatnim kucama i podrumima. Zdravstvena zastita Srba ne postoji, kao ni mogucnost koriscenja bolnica. Svi bolnicki objekti i medicinski centri su u rukama kosovskih Albanaca i u njima nema mesta ni za Srbe lekare, niti za pacijente. Izuzetak je Kosovska Mitrovica, u kojoj se sticajem okolnosti bolnica nalazi u severnom delu grada, gde jos uvek zive Srbi. Kada se ukaze potreba da neko iz drugih enklava ide na ozbiljniju intervenciju izvan Domova zdravlja, postavlja se pitanje prebacivanja i pratnje do bolnice u Mitrovici ili do administrativne granice Kosova, jer su Srbi za svaku ozbiljniju zdravstvenu intervenciju uglavnom upuceni na Nis ili Beograd.

*Koliko je zivot pod protektoratom na Kosovu i Metohiji uticao na rad Crkve?

-Crkvu sacinjava verni narod. Ako je dve trecine srpskog stanovnistva proterano sa Kosova, to znaci da je i Eparhija rasko-prizrenska izgubila dve trecine vernika, dok je samo manji broj ostao. Ono sto je najvaznije, ostali su svestenici i svi monasi, manastiri koji nisu razruseni. Iz eparhije sam pustio samo trojicu svestenika, ali je zato u toku zadnjih godinu dana rukopolozeno osam novih. Zivot Crkve postoji, svestenstvo ce biti baza ili podloga u procesu povratka prognanih ljudi sa Kosova i Metohije. Crkva zivi svojim punim zivotom, ali ne dise punim plucima, sa obzirom da su pojedine parohije potpuno razorene. Gotovo da niko od vernika nije ostao u Peci, Urosevcu, Djakovici... Crkva je postradala ne samo zato sto je liseni velikog broja svojih vernika, vec su u napadima albanskih ekstremista i terorista mnogo postradali manastiri i crkve. Narocito u prvo vreme, kada je doslo do masovnog rusenja, unistavanja i skrnavljenja nasih svetinja. U prvom izdanju "Raspetog Kosova" septembra 1999. godine bilo je vise od 50 porusenih crkava i manastira. Vec u drugom izdanju, od oktobra iste godine, taj broj se popeo na 76, da bi u trecem izdanju koje je izašlo pre mesec dana na spisku bilo 107 porusenih crkava i manastira. U najvećem broju to su crkve i manastiri gradjeni od 13. i 14. pa do 16. veka. Spomenici koji su preziveli 500 godina turskoga ropstva nisu mogli da prezive ni dve godine medjunarodnog mira, sto je veoma simbolico i simptomatiko. Ako je za sve ono sto se na Kosovu i Metohiji desavalo do juna 1999. godine, odgovoran bivsi jugoslovenski predsednik Slobodan Milosevic i njegova klika, nema sumnje da ce odgovornost za ono sto se desavalo od dolaska Kfora i Unmika morati da ponesu koji sada imaju vlast u Pokrajini.

*Zbog cega medjunarodna zajednica sada toliko insistira na izlasku kosovskih Srba na izbore?

- Prosto da bi ti izbori izgledali sto legitimniji, bez obzira sta ce Srbi na njima dobiti. Sirom sveta poznato je da bez slobode zivljenja nema ni slobodnih izbora. Vise je nego ocigledno da Srbi na Kosovu nemaju slobodu zivljenja, niti slobodu kretanja. Mi smo uvek podvlacili da bez odredjenih uslova koje je medjunarodna zajednica duzna da stvori za srpsku zajednicu na Kosovu, mi necemo biti u stanju da izađemo na izbore. Ne zato sto zelimo da ih bojkotujemo, vec zato sto za to nemamo osnovnih uslova. Na povratku Srba, recimo, intezivno se radi vise od godinu dana, ali rezultata jos uvek nema. Kako je to jedan od osnovnih zahteva srpske zajednice za ucesce na izborima, ima izgleda da se u roku od mesec dana nesto na tom planu pokrene. Medjutim, da li ce se taj proces nastaviti posle toga istim intezitetom ili ce to biti samo "mamac" da Srbi izađu na izbore, ostaje da se vidi.

*Kritikovali ste Milosevicevu vlast tvdecima da ni drzava, niti nacionalne institucije nemaju jasnu ideju o buducnosti i drzavnim interesima Srbije na Kosovu i Metohiji. Da li se promenom vlasti u Beogradu situacija u tom pogledu promenila?

- Jos uvek ne postoji jasna vizija nacionalne i drzavne politike kada je Kosovo i Metohija u pitanju, ali postoji zelja da se do toga dodje. To je pre svega odluka srpske vlade da imenuje gospodina Covica za koordinatora za Kosovo i Metohiju. On se pokazao kao iskusan pregovarač i covek koji je usao u sustinu kosovske problematike. Njegov uspeh i rad na Kosovu u mnogome ce zavisiti od Konferencije o Kosovu na kojoj bi trebalo da se dodje do zajednickog konsenzusa i

stava svih predstavnikâ kosovskih Srba sa kojim cemo izaci pred kosovske Albance i pred medjunarodnu zajednicu. Sada smo u povoljnijoj situaciji, jer odluku o izlasku na izbore ne donosimo sami. Mi sada imamo i drzavu, vlast i predsednika koje priznaje ceo svet i zelimo da te probleme resavamo sa njima. U nedavnim razgovorima sa Covicem zakljucili smo da ako dodje do poboljsanja uslova i do odluke da Srbi ucestvuju na izborima, onda treba da izadju svi i to jedinstveni, sa jednom listom. Ako se ne stvore i ne poprave uslovi srpskog naroda na Kosovu i resi da se ne izbore ne izlazi, onda niko na izbore ne treba da izlazi. U svakom slucaju ta odluka treba da bude jedinstvena. Ona ce to biti samo ako drzava bude imala jasan stav po tom pitanju.

*Kao episkop rasko-prizrenski poslednjih deset godina bili ste svedok iz prve ruke kosovskih zbivanja. Da li je drugacijom politikom bilo moguće izbesci kosovsku tragediju?

- Nema sumnje da je od stava koji se zauzimao 1990. i 1991. godine zavisio i razvoj svih dogadjaja na prostoru bivse Jugoslavije. Da se tada nastavilo sa zapocetim demokratskim procesima izbegli bi se sukobi u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni, i sugurno na Kosovu. Medjunarodna zajednica bi imala sasvim drugaciji stav prema Srbima i Albancima. Nazalost, politika koju je vodio predsednik Milosevic i njegov rezim najvise su doprineli da problem nezavisnog Kosova koji je bio na samom dnu lestvice medjunarodnog interesovanja skoci na sam vrh, na stetu interesa srpskog naroda i Srbije. Plodovi te politike su sve sto sada imamo na Kosovu i Metohiji. Nemoguće je shvatiti da se za vreme njegove vladavine dopustilo nagomilavanje tolikog naoruzanja na Kosovu, izgradnja tolikih bunkera i rovova, ubijanje i progon Srba, stvaranje paradrzave sa Kacanickim ustavom, sa predsednikom i albanskim izborima... I sve to u granicama legitimne i legalne drzave.

*Do smene Milosevicevog rezima Crkva je na Kosovu i Metohiji obavljala veliki deo drzavnog posla. Da li se sad to promenilo i koliko je u kosovskim uslovima uopste moguće obavljati duhovnu misiju, a da se covек ne uplete u drustvena zbivanja?

- Iako sam se nadao da posle 5. oktobra necu morati da toliko budem angazovan na tim nacionalnim pitanjima, jos uvek obavljamo taj isti posao. Nikada necu reci politicki, jer se politikom ne bavim. Crkva ima ujediniteljsku misiju, ali samo za one koji prihvataju Crkvu kao takvu. U kosovskim prilikama zaista nije bilo moguće ostati po strani, jer bi to znacilo prepustiti da narod nestane. Da nije bilo Srpske crkve, naseg monastva, svestenstva i da se nisam licno angazovao 1999. oko toga, pitanje bi da li bi Srba, sem u severnom delu Pokrajine, uopste bilo na Kosovu.

*Koliko vam SPC u celini pomaze u tome?

- Za sve sto radim imam punu saglasnost i podrsku Njegove Svetosti patrijarha Pavla, ali i celog Sabora koji je prosle godine formirao Saborski odbor za Kosovo i Metohiju, sto smatram podrskom cele SPC onome sto radim. Odbor je do sada imao jednu sednicu u januaru, posle promene vlasti da bi se odredio stav Crkve prema tim promenama kada je Kosovo i Metohija u pitanju.

*Neke od parohija u Vasoju eparhiji i pre ratnih sukoba imale su veronauku. Sta mislite o aktuelnim raspravama u javnosti o vracanju verske nastave u skole i koliko je to moguće sprovesti sada na Kosovu i Metohiji?

- Vracanje veronauke u skole na Kosovu i Metohiji zavisice od sporazuma izmedju Unmika i Ministarstva prosvete Republike Srbije. U svakom slucaju mi smo spremni da na Kosovu poradimo na tome u nasim mogucnostima i uslovima tamo gde postoje skole i deca. Pre ratnih sukoba veronauka je u nekim parohijama bila organizovana pri crkvama. Sto se tice rasprave, mislim da je mnogo grmljavine nepotrebno. Ako smo svi sa zeljom ocekivali promene politickog rezima koji je nasilno ukinuo veronauku u skolama i odvojio decu i omladinu od Crkve sasvim je prirodno da Crkva, ciji su vernici doneli promene politickog sistema u Srbiji, ocekuje da se u tim promenama ugradi i vracanje veronauke u skole. To nas priblizava standardima evropskih drzava u kojima, bez obzira sto je Crkva odvojena od drzave postoji verska nastava u skolama. Razume se polemika se ovde vodi izmedju ostataka komunizma i onih koji bi zeleli da Crkva ponovo zauzme ono mesto u zivotu naroda koje joj je vekovima pripadalo.

Decenija episkopskog rada

Vladika Artemije (1935) kao i vladika Nikolaj (Velimirovic) rodом je iz Lelica dok Valjeva. Bogosloviju i Bogoslovski fakultet završio je u Beogradu. Kao prvo posleratno duhovno cedo oca Justina (Popovica) zamonasio se 1960. godine u manastiru Celije. Jedno vreme radio je kao nastavnik u manastiru Krka. Poslediplomske stidije je završio u Atini. Godinu dana bio je suplent u Prizrenskoj bogosloviji, posle cega se povukao u manastir Crna Reka, gde je kao crnorecki iguman docekao izbor za episkopa rasko-prizrenskog 1991. godine. Na tron ove eparhije dosao je kao peti arhijerej od ujedinjenja SPC 1920. godine, nasledivši u zvanju sadasnjeg patrijarha Pavla. Ove godine obelezava deceniju episkopske sluzbe.

- Svuda je zemlja Gospodnja i svuda treba sluzili "cesti i imenu", sto bi kazao Njegos. Otisao sam u Eparhiju rasko-prizrensku da sluzim Bogu i svom narodu. Za deset godina to sam radio na nacin kako se moglo: podignute su mnogobrojne crkve na Kosovu i Metohiji, obnovljen je duhovni zivot, pojedine svete tajne koje su bile u nasem narodu zaboravljene ponovo su dobile svoj puni znacaj kao sveta tajna pokajanja i ispovesti, vencanja nevencanih supruznika, saborna krstenja, jer veliki broj naseg naroda nije bio krsten u proteklom komunistickom periodu. Posebno je obnovljeno monastvo. Svi manastiri su prepuni, kako muski tako i zenski mladog monastva. Svestenstvo se podmladilo sa novim svestenicima i kroz rukopolozenja svrsenih bogoslova.... Taj talas duhovne obnove crkvenog zivota eparhije prekinut je nasilno ratnim zbivanjima na Kosovu, ali nije ugasen. I dalje postoji, ali u daleko tezim uslovima i okolnostima nego pre izbivanja sukoba. Prvih sedam, osam godina bilo je ispunjeno i velikim aktivnostima na svim poljima izdavacke delatnosti, misionarskog rada...", svedoci vladika Artemije.

Jelena Tasic

RANJENA DVOJICA SRBA NA PUTU PODUJEVO - PRISTINA

Zoran Stanojevic iz Novog Naselja i Zoran Jovanovic iz Donje Gusterice kod Lipljana ranjeni su jutros oko 6.30 casova

dok su putovali u konvoju na putu Podujevo-Pristina, javlja SRNA. Prema recima ocedivaca, na srpsku kolonu od cetiri automobila vatru iz automatskog oruzja je otvorilo lice u crnoj uniformi sa oznakama OVK u mestu Livadice izmedju Podujeva i Merdara. Zoran Stanojevic je pogodjen u stopalo, dok je Jovanovic zadobio prostrelne rane u predelu potkolenice i desnog lakta. Ostalih 14 putnika nije povredjeno. Konvoj Srba se kretao bez pratnje na relaciji Merdare-Lipljan

NAPAD KOD CERNICE

U nedelju uvece je izvršen napad na kucu Vladimira Savica u selu Cernica, nedaleko od Gnjilana, javljaju mediji. Vladimir Savic, za koga su radio-amateri prethodno javili da je poginuo u bombaskom napadu, ziv je i nalazi se u bolnici u americkoj bazi Bondstil, gde je operisan. Clan jugoslovenskog Kooridacionog centra za Kosmet Rada Trajkovic rekla je u ponedeljak Radio-televiziji Srbije da je Savicu operisana jetra, a da njegova supruga Stanica ima povrede ruke i noge, ali da su oni u "vrlo stabilnom stanju". Sef Koordinacionog centra Nebojsa Covic rekao je da taj napad dokazuje da na Kosovu "ne postoje elementarni uslovi bezbednosti i za eventualni izlazak na izbore".

KFOR je potvrdio da je cetvoro ljudi, od kojih dvoje Srba, povredjeno u nedelju uvece u napadu granatom u selu Cernica. Portparol KFOR nije naveo kojoj etnickoj zajednici pripadaju drugih dvoje povredjenih, ali je dodao da se ne veruje da je rec o medjuetnickom incidentu.

UN POLICIJA ZAUZELA PROSTORIJE REGIONALNOG CENTRA KOMITETA SRJ ZA KOSOVO I METOHIJU

UN policija zaposela je jutros oko 4.30 casova prostorije regionalnog centra jugoslovenskog Komiteta za Kosovo i Metohiju u Gracanici, javljaju domaci mediji. Komandant jedinice medjunarodnih snaga koja je zaposela prostorije Carli Dzonson saopstio je da je akcija izvedena zbog toga sto civilni administrator Hans Hekerup nije dozvolio otvaranje regionalnih centara van Pristine. U prisustvu predstavnika KFOR-a, Dzonson se danas sastao sa predstavnicima jugoslovenskog Komiteta Slavisom Kosticem i Jovicom Filipovicem. Nezvanicno je receno da je akcija izvedena i zbog najave predsednika Koordinacionog centra za Kosmet Nebojse Covica da ce, ukoliko preuzme odgovornost za pokrajinu, njegovo sediste biti u Gracanici.

Kostic je na sastanku sa medjunarodnim predstavnicima rekao da je Gracanica pod opsadom, posto je vise stotina svedskih vojnika i UN policije blokiralo sve prilazne puteve, uz stacioniranje vise desetina bornih vozila i automobila u dvoristima Doma kulture i Osnovne skole Kralj Milutin u centru naselja. Ispred zgrade Saveznog komiteta u Gracanici 29 dana traju protesti rodbine nestalih i kidnapovanih Srba.

COVIC: NEKOME JE CILJ DESTABILIZACIJA REGIONA

"Smatram da je taj incident bio nepotreban kako sefu UNMIK Hansu Hekerupu, tako i svima ostalima", rekao je potpredsednik Vlade Srbije Nebojsa Covic, povodom upada policije UN u prostorije Saveznog komiteta za Kosmet u Gracanici. Covic kaze da se upad policije dogodio zbog spora UNMIK i predsednika Komiteta za Kosmet Momcila Trajkovica, oko lokacije na kojoj ce se te prostorije nalaziti. Po njegovim recima, nekome je cilj dalja destabilizacija u regionu.

TRAJKOVIC: KOMPROMITOVANJE MISIJE UN NA KOSOVU I METOHIJU

Predsednik jugoslovenskog Komiteta za Kosmet Momcilo Trajkovic ocenio je da upad UN policije u zgradu Saveznog komiteta u Gracanici predstavlja kompromitaciju mirovne misije na Kosmetu. "To je udar na jedinu instituciju SRJ na Kosovu, ciji je zadatak i cilj saradnja sa UNMIK-om. Ocekujemo da ce se UNMIK izviniti Saveznoj vladi i osloboditi prostorije Komiteta, a u protivnom nece postojati uslovi za bilo kakvo funkcionisanje institucija savezne drzave na Kosmetu", rekao je Trajkovic agenciji SRNA

U Lapljem Selu kod Gracanice

KFOR POKUSAO DA UHAPSI PETORICU SRPSKIH MLADICA

Laplje Selo, 6. avgusta (Tanjug) U Lapljem Selu nadomak Gracanice, svedski vojnici Kfora danas su pokusali da uhapsu petoricu srpskih mladica, i tom prilikom ispalili su desetak metaka u vazduh kako bi rasterali okupljene seljane. Intervencija Kfora usledila je nakon prijave Albanaca. Grupa malisana bacila je na automobile nekoliko kamenova, a jedan od Albanaca koji je bio u kolima doveo je kasnije vojnike Kfora i, skriven u tenku, prstom pokazao na petoricu mladica koji su se zatekli pored puta.

Kfor i UNMIK policija pokusali su da mladice, medju kojima najmladji ima 19 a najstariji 22 godine, odvedu u Pristinu da im uzmu izjave, jer su, kako je objasnio svedski komandant, napravili kriminalno delo.

Ubrzo se okupilo 150 mestana, negodujuci i zahtevajuci pustanje mladica. Svedjani su reagovali grubo, gurajuci masu naroda i pucajuci u vazduh. Izvestac Tanjuga, koji se sa ekipom francuskog Kfora zatekao na licu mesta, priveden je na informativni razgovor.

Incident je trajao od 13 do 16 casova, kada je dosla vojna policija i komandir shvativsi da je situacija ozbiljna naredio Svedjanima da puste srpske mladice bez fotografisanja i privodjenja u Pristinu.

UKRALI TRI KRSTA I MOSTI

Nepoznati pocinioci opljackali su u noci izmedju ponedeljka i utorka crkvu Svetog Nikole u centru Novog Pazara odakle

su odneli tri vredna filigranska krsta, stara blizu sto godina i sanduk sa svetim mostima. Staresina crkve Sveti Nikola kaze da su se ukradeni predmeti, koji su od neprocenjive vrednosti, nalazili na oltaru i da ih je najverovatnije ukrao neko ko je poznavao untrasnjost crkve i vrednost ukradenih predmeta. Radnici MUP tragaju za pociniocima ovog krivicnog dela, a o kradji je obavesten i Zavod za zastitu spomenika kulture u Kraljevu.

Protest porodica nestalih sa kosova ispred kancelarije UNMIK-a

TRAZE RAZGOVOR SA HEKERUPOM

Oko 200 clanova Udruzenja porodica kidnapovanih i nestalih lica sa Kosova i Metohije juce je protestovalo ispred beogradske kancelarije UNMIK-a zahtevajuci da se rasvetli sudbina 1.300 Srba, koji su nestali od dolaska snaga NATO-a u tu pokrajinu.

U prostorijama UNMIK-a oko 11 sati predstavnici Udruzenja poceli su razgovore sa sefom beogradske kancelarije te organizacije Blankom Antonini.

Neposredno uoci razgovora, u beogradsku kancelariju UNMIK-a dosao je i potpredsednik Vlade Srbije Zarko Korac. On je pokusao da se obrati novinarima, ali su ga u tome sprecili okupljeni clanovi Udruzenja.

Predstavnici Udruzenja traze da o resenju njihovog problema razgovaraju sa sefom UNMIK-a na Kosovu Hansom Hekerupom, navodeci da Blanka Antonini nije adekvatan sagovornik.

Oni su najavili i da ce ukoliko razgovori ne budu uspeali, ostati ispred kancelarije UNMIK-a. (Beta)

Korac: Zatvorene Albance razmeniti za kidnapovane Srbe

Potpredsednik vlade Srbije Zarko Korac predlozio je juce, prilikom razgovora predstavnika Udruzenja porodica nestalih i kidnapovanih sa Kosmeta i sefa beogradske kancelarije UNMIK-a, da se razmene zatvoreni Albanci i oteti Srbi iz juzne srpske pokrajine po principu "svi za sve".

Predstavnici UNMIK-a obekali su na sastanku da ce se narednog dana Srbima na Kosovu koji tragaju za svojim nestalima obratiti sef civilne misije Hans Hekerup ili njegov zamenik, rekao je Korac radiju B92 i ocenio da je Hekerupova duznost "bila da se obrati ranije, a ne da ga neko prisiljava iz Beograda". (Tanjug)

SRBI PREDAJU DOKAZE O NESTALIMA

BEOGRAD 03. Aug 2001 - Istrazitelji haskog tribunala nalaze se u Gracanici, gde uzimaju izjave od rodbine nestalih i kidnapovanih Srba. Clanovi porodica nestalih i kidnapovanih istraziocima Haskog tribunala predaju dokaze o svojim najmilijima.

Ljiljana Vukomirovic, supruga Dragana Vukomirovica, radnika EPS - a, haskim istraziteljima je dostavila i pisanu izjavu Albanca-ocevica kidnapovanja grupe radnika kopa Belacevac, kod Obilica. Ona je dobila obećanje da ce istrazioci odmah zapoceti istragu na kopu Belacevac.

Istrazioci Tribunala najavili su i za naredne dane razgovore sa clanovima porodica kidnapovanih radnika Elektroprivrede, ali i upozorili da ce, s obzirom na dosadasnja iskustva, biti vrlo tesko da se sazna istina.

TRIBUNAL IMA KOMPLETNU DOKUMENTACIJU O NESTALIMA

Haski tribunal, za razliku od UNMIK-a, raspolaze kompletnom dokumentacijom o vecini nestalih na Kosovu i Metohiji, izjavio je juce Tanjugu predsednik potkomiteta Saveznog komiteta za Kosovo i Metohiju Vladimir Bozovic.

Bozovic je rekao da dokumentacija Tribunala, koja ukljucuje fotografije, video-zapise i druge dokaze, upucuje na zakljucak da su pocinjeni etnicki zlocini.

On je najavio inicijativu Saveznog ministarstva pravde da ove sedmice, posredstvom Saveznog ministarstva za inostrane poslove, uputi diplomatsku notu Haskom tribunalu, sa zahtevom da se jugoslovenskim vlastima omoguci uvid u dokumentaciju.

Evidentirani dosjei Tribunala pomogli bi jugoslovenskim istraznim organima pri ekshumaciji i identifikaciji leseva lica koja se vode kao nestala na Kosovu i Metohiji.

Bozovic je naveo da su u dokumentaciji slucajevi obradjeni policijskom, a ne sudsko-medicinskom i patoloskom metodom, ali su ipak neophodni za popunu nase i UNMIK-ove dokumentacije o nestalima.

Prema njegovim recima, UNMIK u evidenciji ima samo trecinu od 1.300 slucajeva koje je registrovalo Udruzenje porodica nestalih i kidnapovanih lica na Kosovu i Metohiji.

"To ih ne amnestira od njihove obaveze da nastave potragu za svim nestalim licima na prostorima Kosova i Metohije", naglasio je Bozovic. (Tanjug)

Iz intervjuja Vladana Batica, ministra pravde u Vladi Republike Srbije za BLIC

ISTRAGA O ZLOCINIMA "OVK" NAD SRBIMA NA KOSOVU

BEOGRAD 06.08.2001- Ministarstvo pravde najbolje funkcioniše i ima najefektnije rezultate rada. Ne interesuju me te price rekla-kazala, koje stizu od ljudi koji su dvaput u zivotu prošli pored Pravnog fakulteta - rekao je za "Blic" Vladan Batic, republicki ministar pravde i lider Demohriscanske stranke Srbije, povodom zahteva za njegovu smenu. On nije zeleo da detaljnije komentarisuje kritike na svoj racun uz opasku da ce o tome govoriti "tek kada dobije konkretne i ozbiljne zahteve".

Govoreci o saradnji s Haskim tribunalom, Batic je istakao da nije bilo novih zahteva za izrucenje nasih gradjana ovom sudu.

- Bio sam nedavno, prilikom posete Americi, na deset razlicitih mesta, od Stejt departmenta, Instituta za mir do Ministarstva pravde i niko nijednom reci nije spomenuo nikakva nova izrucenja - objasnio je Batic. Prema njegovim

recima, Ministarstvo pravde saradjuje s Hagom na istrazi o zlocinima "OVK" nad Srbima na Kosovu. - Istrazitelji Haskog tribunala saslusace 7. avgusta nekoliko gradjana Srbije u vezi sa zlocinima "OVK" nad srpskim stanovnistvom na Kosovu. Nasi patolozi su vec bili u Hagu gde su detaljno ispitani o jamama u Kleckoj i Glodjanima, tako da uskoro ocekujem optuznice protiv komandanata "OVK" zbog zlocina nad Srbima i drugim nealbanskim stanovnistvom - istakao je Batic.

REGISTRACIJA NE ZNACI IZLAZAK NA IZBORE

Portparol Komesarijata za izbeglice Radmila Obucina ponovila je juce poziv svim raseljenima s Kosova i Metohije da se odazovu registraciji, koja je u interesu cele srpske zajednice

Registracija raseljenih se u pojedinim mestima u Srbiji jos odvija usporeno i uz teskoce, rekla je ona, naglasavajuci da registracija koja je u toku ne znaci i izlazak na kosovske izbore zakazane za 17. novembar ove godine.

Obucina je dodala da informacije o popisu raseljeni mogu da dobiju od poverenika Komesarijata u svakoj opštini u Srbiji i da treba da ponesu sto vise dokumenata - licnu kartu, pasos, raseljenicku ili izbeglicku legitimaciju, clanske karte udruzenja, racune za komunalije, sve sto dokazuje identitet.

OEBS je odredio kriterijume za registraciju potencijalnih biraca - mesto rođenja na Kosovu i Metohiji raseljenog lica ili jednog od njegovih roditelja, neprekidan petogodisnji boravak u juznoj srpskoj pokrajini, odnosno dokaz o proterivanju. Obucina je navela da najveći broj raseljenih s Kosova i Metohije trenutno zivi u Beogradu, Smederevu, Kragujevcu, Jagodini, Kraljevu, Krusevcu, Nisu, Kursumliji, Prokuplju, Leskovcu i Vranju. (Tanjug)

Izjava civilnog administratora za Kosovo i Metohiju

HEKERUP: ZELIMO PODRSKU BEOGRADA

Pristina, 4. avgusta (Tanjug-DPA) Sef civilne misije Ujedinjenih nacija na Kosovu Hans Hekerup izjavio je danas da zeli pomoc Beograda u resavanju problema u etnicki podeljenoj Kosovskoj Mitrovici, ali i upozorio da nijedan predlog jugoslovenskih i srpskih zvanicnika o podeli Kosmeta na etnicke entitete nece biti prihvacen.

"Voleli bismo da imamo podrsku Beograda kako bismo promenili situaciju koja tamo sada vlada. Nas cilj je da se oslobodimo paralelnih struktura i uspostavimo bezbednosnu strukturu koja ce kosovskim Srbima na severu Kosovske Mitrovice pruziti jaci osecaj sigurnosti nego do sada", izjavio je Hekerup nemackoj agenciji DPA.

On je, medjutim, upozorio da postoje ljudi u Beogradu, ali i na Kosmetu, koji se otvoreno zalazu za "neku vrstu podele prema etnickim linijama", sto je, kako je rekao, "u potpunosti suprotno nasoj politici i Rezoluciji 1244 UN o Kosovu".

"Necemo prihvatiti nikakve izmene u Rezoluciji 1244 kada su u pitanju odredbe prema kojima kompletna administrativna odgovornost za Kosovo lezi na UNMIK-u", istakao je Hekerup i dodao da UNMIK nece uticati na donosenje odluke o konacnom statusu Kosova.

Na pitanje o optuzbama srpskih vlasti da misija UN zapostavlja pitanje oko 1.300 nestalih Srba sa Kosmeta, Hekerup je odbacio kritike i odgovorio da je to jedno od prioriternih pitanja njegove administracije.

"Potpisali smo sa Medjunarodnim komitetom za nestala lica Memorandum o razumevanju o testovima DNK, a zatim tu je saradnja sa Medjunarodnim tribunalom za bivsu Jugoslaviju o tome sta se dogodilo neposredno po dolasku UNMIK-a i Kfora na Kosovo", podsetio je administrator UNMIK-a.

Upitan za misljenje da li demokratski sistem na Kosovu moze biti izgradjen bez ucesca Srba, Hekerup je odgovorio potvrdno i objasnio da ce "drugi narodi na Kosmetu i medjunarodna zajednica raditi na ocuvanju srpskih interesa, cak i ako oni ne budu ucestvovali" na parlamentarnim izborima.

On je, medjutim, ukazao da je u interesu Srba da izadju na biraliste 17. novembra.

Reagovanja albanskih celnika na stvaranje Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju

RUGOVA: SA SRBIMA SAMO O NEZAVISNOSTI

Pristina, 3. avgusta Usvajanje programa savezne i republike vlade za Kosovo i Metohiju i formiranje koordinacionog tela na celu sa dr Nebojsom Covicem albanski politicki prvaci ocenili su kao nastavak politike koju je prema ovom kraju vodila prethodna vlast.

Rodonacelnik albanskih stremljenja i predsednik najbrojnije politicke partije na Kosovu DSK (Demokratski savez Kosova), Ibrahim Rugova, ne krijuci nezadovoljstvo, u izjavi za "Politiku" ovim povodom kaze:

- Mi sa predstavnicima Srba iz Beograda nemamo o cemu da razgovaramo osim o nezavisnom Kosovu. Jer, nama je dovoljno sto je medjunarodna zajednica ovde i mi cemo kao i do sada sa njima saradjivati. A sto se zvanicnog Beograda tice i oni se mogu ukljuciti samo kada je u pitanju resavanje kosovske nezavisnosti.

Interes svih stanovnika Kosova je da se ukljuce u izbornu trku. U slucaju da Srbi ne ucestvuju na kosovskim izborima medjunarodna zajednica i sam gospodin Hekerup imenovace njihove predstavnike u kosovskoj skupštini. Uostalom, to je ucinio i u opštinskim skupstinama posto su Srbi bojkotovali lokalne izbore.

Naravno, ljudi koji ucestvuju na izborima bice u prilici da kreiraju konacan status Kosova i stvaranje nezavisnosti ove teritorije koja je sada pod protektoratom UNMIK-a - izjavio je Ibrahim Rugova, ne krijuci nezadovoljstvo zbog formiranja Koordinacionog centra u Gracanici.

Bivsi politicki lider teroristicke OVK, a od pre dve godine Demokratske partije Albanaca Hasim Taci u izjavi pristinskom radiju "Plavi talasi" kazao je:

- Posetama zvanicnika iz Beograda i njihovoj zabrinutosti za preostale Srbe na Kosovu ne bi trebalo niko da se protivi. O buducnosti srpsko-albanskih odnosa i buducnosti Kosova odlucivace samo gradjani ovoga kraja.

To podrazumeva i glasanje Srba koji zive na ovoj teritoriji. Albanski narod se borio a i sada se bori za nezavisnost

Kosova - kaze Hasim Taci, i dodaje da ce uz pomoc Medjunarodne zajednice i naroda Kosova na predstojecim izborima verovatno biti izborna nezavisnost.

- Posle jesenjih izbora Albanci ce sigurno odrzati referendum na kome ce odluciti da li su za nezavisno Kosovo ili da budu i dalje pod vladju Beograda - izjavio je Taci.

Predsednik Alijanse za buducnost Kosova Ramus Hajradinaj, koga kosovska javnost zbog njegovih stavova naziva i "albanski Seselj", smatra da ce otvaranje ovog centra sluziti zvanicnom Beogradu za podgrevanje strasti kod lokalnog srpskog stanovnistva koje jos uvek ne shvata da im je buducnost nezavisno Kosovo.

- Licno cu se zalagati kod Medjunarodne zajednice da im se ospori rad na Kosovu, jer jos ima zagriženih pojedinaca koji bi da prekrajaju ovu teritoriju, kao i onih koji bi da stvaraju paralelne vlasti na Kosovu - izjavio je Ramus Hajradinaj. Podsetimo, Hajradinaj je poznat kosovskoj javnosti po zlocinima koje je pocinio tokom 1997, 1998. godine, na podrucju Decana i Peci. Samo na podrucju sela Gornji i Donji Ratis, Glodjane, Ljumbarda kod Decana njegov odred je kidnapovao sezdesetak srpskih staraca cija su tela kasnije izmasakrirana pronadjena u vodosistemu ratiskog kanala na uscu u Radonjicko jezero.

Njegov brat Daut Hajradinaj je na tzv. crnoj listi americkog predsednika Dzordza Busa sa komandantima kosovskog zastitnog korpusa: Redzepom Selimijem, Rustemom Mustafom - Remijem, Samijem Ljustakom, Zimom Ljadovicijem. Njih je americka administracija proglasila pocetkom jula ove godine za osobe koje predstavljaju opasnost za mir i bezbednost medjunarodnih predstavnika koji borave na Kosovu i Metohiji.

M. Laketic

Vlada SRJ o nameri preuzimanja nadleznosti u oblasti obrazovanja na Kosmetu

NELEGITIMNI POKUSAJI UNMIKA

BEOGRAD 03. Aug 2001 - Savezna vlada je u petak na sednici razmotrila i prihvatila Informaciju o nelegitimnim pokusajima Unmika da preuzme nadleznosti federalnih jedinica SRJ u oblasti osnovnog, srednjeg, viseg i visokog obrazovanja.

Konstatovano je da takvi pokusaji nisu u skladu s Rezolucijom 1244 SB UN, kao ni sa pozitivnim propisima SRJ i republika clanica, koji vaze na celoj teritoriji drzave, ukljucujuci i Kosmet. Vlada SRJ ce predstavnicima Unmika ukazivati na nelegitimne pokusaje civilne misije UN u juznoj srpskoj pokrajini u oblasti obrazovanja koji nisu u skladu s Rezolucijom SB 1244.

Istovremeno, Savezna vlada ce, preko svojih organa i preko nadleznih organa prosvete u RS i Crnoj Gori, ispunjavati i na Kosmetu sve zakonske obaveze koje se odnose na donosenje nastavnih planova i programa, stampanje udzbenika i isplacivanje zarada zaposlenima.

Posle dogovora izmedju srpskih vlasti i OEBS-a

OTVORENA SVA MESTA ZA REGISTRACIJU RASELJENIH

Sva mesta za registraciju raseljenih osoba sa Kosova i Metohije koje ce imati pravo glasa na opstim izborima u Pokrajini otvorena su, izjavila je za "Politiku" dr Sanda Raskovic-Ivic, republiki komesar za izbeglice, nakon jucerasnje zajednicke sednice savezne i republike vlade na kojoj je Nebojsa Covic, sef drzavnog Koordinacionog tela za jug Srbije, izneo platformu za resavanje kosovskog problema.

Buduci da na severu Kosova jos nije pocela registracija biraca, sa ove sednice upucen je poziv svim ljudima na Kosovu, ukljucujuci i lidere, da se odazovu registraciji, dodala je dr Sanda Raskovic-Ivic, napominjuci da je i pismeno zamolila Marka Jaksica, jednog od predstavnika Srba na severu Pokrajine da pomogne u otvaranju mesta za registraciju. Ona je takodje potvrdila da ce predstavnici Komesarijata posetiti sedista elektronske baze podataka OEBS-a u Becu i Pristini, kako bi obezbedili kontrolu tokom registracije.

Registracija potencijalnih biraca za opste izbore na Kosovu 17. novembra prekinuta je prvog dana zbog toga sto OEBS nije dozvolio srpskoj strani da se registracioni formulari kopiraju, kako bi i Komesarijat imao podatke o broju evidentiranih lica.

Posle visednevnih pregovora predsednika Koordinacionog tela za Kosovo Nebojse Covica, sefa misije OEBS-a na Kosovu Dana Evertsa i republiki komesara za izbeglice dr Sande Raskovic-Ivic, dogovoreno je da se predstavnicima Komesarijata omoguci da nadgledaju popis na dva punkta - u Pristini i Becu, pa je upis biraca nastavljen i traje do 8. septembra.

OEBS ZADOVOLJAN SPORAZUMOM SA SRPSKOM STRANOM

Misija OEBS-a na Kosovu ocenila je da sporazum o nadgledanju procesa registracije za novembarske izbore u Pokrajini potpisan sa Komesarijatom za izbeglice Srbije pokazuje posvecenost te organizacije "otvornom i transparentnom izbornom procesu".

Sef misije OEBS-a na Kosovu Dan Everts izrazio je zadovoljstvo sporazumom koji je potpisao sa predstavnicima srpskog komesarijata i ocenio da je prethodno postojalo "ozbiljno, ali neosnovano nepoverenje u nas (OEBS-ov) rad".

"Sada oni, kao i ostali domaci i medjunarodni posmatraci, mogu da se uvere da je sve otvoreno i da ne postoji razlog za sumnju od eventualnih manipulacija", rekao je Everts, a prenosi OEBS u saopstenju.

Misija je izrazila zadovoljstvo zbog ponovnog otvaranja registracionih centara za raseljene sa Kosmeta u uzoj Srbiji i ocenila da je "Beograd ovim gestom pruzio potpunu zvanicnu podrsku kampanji registracije". (Beta)

Teroristicki napad na policijsku patrolu u selu Muhovac, dva policajca poginula, dva ranjena

COVIC: CIST TERORIZAM

Bujanovac, 4. avgusta U sinocnjem napadu albanskih terorista na patrolu policije u selu Muhovac, dvadesetak kilometara severozapadno od Bujanovca, na licu mesta su poginuli stariji zastavnik Dragan Dimitrija Brcerevic, rođen 3. jula 1972. godine u selu Rtkovo, opština Kladovo, i mlađji vodnik prve klase Miodrag Tomislava Mladenovic, rođen 16. novembra 1969. u Kladovu.

Teze telesne povrede zadobio je mlađji vodnik Ivica Ljuba Radanovic, rođen 16. jula 1979. u Kladovu, sa prebivalistem u selu Kostol. On je po ukazivanju prve medicinske pomoci u vranjskoj bolnici prebacen u Klinicki centar u Nisu i nalazi se van zivotne opasnosti.

Lakse telesne povrede zadobio je mlađji vodnik Dejan Tomislava Bakalovic, rođen 7. jula 1976. godine u Francuskoj, sa prebivalistem u selu Kladusica, opština Kladovo. Po ukazivanju prve pomoci on je zadržan na daljem lecenju u Medicinskom centru u Vranju, saopstio je danas po podne vladin Pres-centar u Bujanovcu.

Albanski teroristi napali su policajce sinoc nesto posle 22 zasa iz automatskog oruzja kada su se ovi nalazili ispred satora u selu Muhovac, gde su bili stacionirani.

Mesto napada danas su posetili clanovi Drzavnog koordinacionog tela koje je predvodio Nebojsa Covic, kao i posmatraci Evropske unije. Obracajuci se prisutnim mestanima, vidno uzbudjen i ljut, Covic je, izmedju ostalog, rekao da ovde nema ni govora o nacionalizmu i ekstremizmu, vec je ovo cist terorizam.

On je rekao da vise nece da slusa price o ljudskim pravima jer ih oni - Albanci ne postuju.

- Ne zelim da slusam cinizme i manipulacije o tome da su policajci bili pijani i da su se sukobili medju sobom.

To nije tacno. Ubili su ih teroristi dok su vecerali - istakao je Covic, dodajuci da se na ovim prostorima tesko doslo do mira, a da neko uporno zeli to da pokvari. S druge strane, sumnjamo da je to uradjeno sa kosovske strane, mada postoje indicije da je to uradjeno i iz sela, dodao je on.

Covic je upozorio gradjane da ce policija izvršiti pretres sela, od kuće do kuće, zajedno sa njima, upozoravajuci ih da vise ne pricaju price kako ih plasi policajac i vojnik sa puskom. Kako vas ne plasi onaj drugi sa puskom, upitao je Covic. On je istakao da ce se ljudska prava postovati ali da su Albanci gradjani ove zemlje i imaju obavezu da grade ovu zemlju.

- Ako to necete, ko to nece, istakao je on, ne mora da se bije, i ne mora da ubija, ako hoce da ovde zivi neka zivi, ako nece ne mora, siroko mu polje i pozvao je mestane na saradnju.

Okupljenima se obratio i mestanin Muhovca Cemalj Dzemailji, koji je osudio sinocnji akt, dodajuci da u selu nema terorista i da to mogu da potvrde policajci i vojnici koji su se druzili sa mestanima Muhovca i cak isli u prodavnice bez oruzja.

Inace, albanski teroristi su jutros napali sa podrucja Kosmeta i policijski punkt u selu Marovac, u opštini Medvedja, saopstio je vladin Pres-centar u Bujanovcu.

Z. M.

KARL LAMERS, uticajni poslanik CDU u nemackom Bundestagu, predlaze:

UNIJA PO UZORU NA EU - PERSPEKTIVA ZA BALKAN

Zastupnik u nemackom Bundestagu Karl Lamers, jedan od vodećih spoljnopolitickih strucnjaka opozicione Hrisansko-demokratske unije, nedavno je sa Peterom Hinceom i Klaus-Jirgenom Hedrihom, zaduzenim za evropsku i razvojnu politiku CDU/CSU, objavio predlog za stvaranje jugoistocnoevropske unije kao perspektive za Balkan.

- Za ucesnike nismo predlozili samo drzave bivse Jugoslavije, Albaniju, Bugarsku i Rumuniju, nego i Grcku, koja je vec clanica EU, kao i Madjarsku, koja je na putu da postane clanica EU - kaze Lamers. Nemacki poslanici su uvereni da jos od izbijanja sukoba u bivsoj Jugoslaviji na tom podrucju nije moguće za svaki sukob naci lokalno resenje, nego da mora da postoji sveobuhvatno, regionalno resenje. Po njihovom misljenju, pred Balkanom su dve mogucnosti: ili ce se dogoditi novo cepanje, uz opasnost od primene sile, ili ce se pronaci resenje koje ce takve podele uciniti nepotrebnim. To bi se dogodilo ako bi se znacenje danasnjih drzava, u kojima zive razlicite etnicke grupe, i znacenje granica tih drzava osetno relativizovalo. To bi se moglo dogoditi samo uz nadredjenu politicku strukturu, kakva postoji u danasnjoj Evropskoj uniji.

- U jugoistocnoevropskoj uniji ne moze biti vladavine jedne zemlje nad drugima, to je potpuno iskluceno. Uz to, jugoistocnoevropska unija trebalo bi odmah da dobije status clanstva u EU, ne da bi bilo iskluceno kasnije pojedinačno clanstvo njenih ucesnica, nego da bi zemlje na tom podrucju odmah uzivale prednosti evropske integracije - smatra Lamers, i dodaje:

- Ni EU ne bi bila stvorena bez nemacko-francuskog pomirenja. Zasto se od Hrvata i Srba ne bi moglo zahtevati ono sto se trazilo od Nemacke i Francuske, pre svega od Francuske, koja je za 75 godina tri puta bila zrtva nemacke agresije?

"Sunday Times": Zapadna alijansa uporna u svojim nastojanjima

NATO IPAK U BAZAMA VJ?

LONDON 05. Aug 2001 (FoNet) - Samo dve godine posle bombardovanja Jugoslavije, NATO od nove vlade u Beogradu trazi dozvolu za koriscenje jugoslovenskih vojnih baza, jer strahuje od izbijanja gradjanskog rata u Makedoniji, pise "Sunday Times".

U zamenu za to, dodaje londonski list, VJ zeli da sa Zapadnom alijansom sklopi sporazum o ogranicenom povratku svojih vojnika u oblasti na Kosovu naseljenim pretežno Srbima. Eskalacija sukoba u Makedoniji preseklala bi glavne kanale za snabdevanje Kfora. U takvoj situaciji, NATO bi mirovnim snagama na Kosovu dnevno upucivao 80 kamiona koji bi usput koristili vojne baze u Novom Sadu i Nisu.

Zvanicnik NATO zaduzen za planiranje priznao je, kako pise "Sunday Times", da su alternative - prelazak preko

crnogorskih planina ili severa Albanije, koji vrvi od kriminalnih bandi - neprihvatljive. Izvor blizak nedavnim pregovorima izmedju pet vodećih članica NATO i SRJ navodi da Amerika zeli da se odnosi izmedju Pentagona i Beograda vrata na tacku na kojoj su bili pre dolaska Milosevica na vlast.

U Nemackoj bilo razgovora

U novoj eri u odnosima izmedju dva bivsa neprijatelja, prenosi "Sunday Times", jugoslovenski oficiri bice primani u Vestpoint i Fort Loderdejl u Americi na obuku. "Goran Svilanovic i Nebojsa Covic razgovarali su s americkim oficirima o detaljima plana za rutu kroz Srbiju prosle nedelje u Nemackoj", navodi list. "Smatra se da VJ nije sasvim spremna da dozvoli pristup NATO nekim od svojih baza. NATO, sa svoje strane, i dalje okleva da dozvoli jugoslovenskim vojnicima da se vrata u srpske oblasti na Kosovu", pise "Sunday Times".

NEBOJSA U KOLEVCI

Za samo nekoliko dana, senzacija o americkim bazama u Srbiji postala je deo balkanske pijacne istorije. Ne zna se jos ko je nudio i prodavao, a ko pribavljao lokacije. Oni koji bi morali da znaju najvise kazivali su da nemaju pojma, pa je ispalo kako je citavu nategnutu pricu sastavio agencijski literata, inace samouk u slucaju organizovanja vojnih baza. U citavom tom stripu ipak postoji jedna zanimljiva slika, koju bi crtac nekako mogao da stavi kombinujuci americki balkanski san i cinizam najmocnijih. Kaze se, otprilike, kako su Amerikanci cak zainteresovani da nas pitaju mogu li na nasoj teritoriji, to jest Kosovu, da naprave Bondstil. Dakle, i u slucaju da je hipoteza o bazama samo ovlasna letnja razbibriga, postoji tu jedna ezopovska poruka, koju Srbi najlakse vide - da je Kosovo ipak nase. To, naravno, ne mora da ima nikakve veze sa programom za resavanje kosovskog problema, ali kao nastavak onog stripa svakako funkcioniše. Kao pobednik na jugu Srbije, Nebojsa Covic se seli u Gracanicu.

Izgleda na prvi pogled, da se Nebojsa prihvatio jednog uzaludnog posla, pa po uzasnoj vrucini gura onaj Sizifov kamen navrh planine. On se vraca na Kosovo koje vise niko od nasih ne poznaje. Tamo su se desile cudnovate i cudovisne promene, od Srbije nije ostalo nista sem skrte simbolike, Srba je suvise malo da bi se za njih prikacila bilo kakva herojska ideja. Oni su suvise nesigurni i suvise ljuti, preterano nesigurni u bilo sta, bilo koga i sebe. Malo je nade da neke mogu verovati.

Jos jedan opasan koktel

Albanci su se u svakom smislu otresli Srbije kao politickog okvira za svoj zivot. Oni ne zele da o tome govore, sa Srbijom bi razgovarali, ali samo o nezavisnosti. To je vec opsta nacionalna politicka filozofija, koja se "primila" kao pandemija, i u osnovnim tezama o novoj albanskoj drzavi, nema razlike izmedju najpoznatijih lidera i prodavaca semenki. Jos niko nije uspeo da ugasi snazni sovinsticki ekstremizam, koji se otvoreno realizuje kao neskrivena antisrpska histerija. Kosovo je i dalje vrlo opasan koktel, zariste koje je vec jednom snazno eksplodiralo. Odatle najopasniji fanatici odlaze na jug i sever, kako bi na osobeni, smrtonosni nacin podsetili svet da jos postoje, i onda se vracaju. Upravo kad je Covic dobio novi zadatak, posto je savrseno obavio prethodni, kod Bujanovca su ubijena dva srpska policajca. Da li je to samo tragicna provokacija, ili mozda nesto daleko gore: poruka da u stvari, nista nije završeno, da protiv jedne fanaticne i uporne organizacije nema racionalne odbrane. Da je, mozda, mir na jugu Srbije ugrozen daleko vise nego sto naslucujemo.

Sve su to pitanja koje ovdasnja javnost dugo postavlja, Cudeci se sukobima u vrhu drzava (Srbije i SRJ), vojske i policije, Nebojse i Nebojse (Pavkovic i Covica). Javne optuzbe i birane ruzne reci razmenjene su sredinom juna. Tada su se, koristeći novine i mikrofone, bas covecanski posvajali general Pavkovic i ministar Mihajlovic, uz necuvene grdnje, da bi vec dan kasnije ministar cestitao Pavkovicu Dan Vojske Jugoslavije, uz iskreni naslov:

"Postovani generale".

Ali, ta svadja je nastala povodom prebacivanja krivice i hladnjaca s lesevimima s vojnog na policijski racun i obrnuto. Izgleda ipak da je sustina sukoba na drugoj strani. Dok je Covic dobijao priznanja za upornost, strpljenje i nevidjenu politicku pronicljivost, vrh vojske kao da nije delio takvu ocenu. Smatralo se cak da je vojska nazadovala tako sto je napredovala, da je izgubila jer se vratila na deo svoje teritorije, pa je u tu svrhu cak oformljen tim iz Instituta za ratnu vestinu (pukovnici Kovac i Sforca), koji je javno, ekipno, polemisao s Covicom na temu sta je vojnicky poraz a sta ono drugo, na sta smo u istoriji, navodno, navikli i svoj narod i nadobudni svet.

Najteza borba

Istovremeno, Covicev angazman nije preterano odusevio istaknute ljude iz stranke koja je dala predsednika SRJ. Trijumf na jugu Srbije doneo je aferu "general Krstic" koja je jasno svedocila o sukobima ideja, koncepcija i vrednosti u vrhovima dve drzave koje su formirale nesto sto je dobilo ime "koordinaciono telo".

Kao covek koji se dokazao na opasnim mestima i onaj "koji nikada ne odustaje" cak i kad se cini da nema razloga nastavljati, Covic stize na Kosovo. Da sve to nije malo prekasno, kad su neki procesi postali nepovratni? Ko bi to mogao da zna, jer je Covic, kako tvrde ljudi iz UNMIK-a, dobrodosao. On jeste dobrodosao, ali njegova ideja o neakvoj kantonizaciji nije. Medjunarodna zajednica, ili nesto tako, ne zeli da cuje nikakvu i niciju pricu o podeli Kosova, regionalnoj participaciji, transferu teritorija, i sl. Apeluje se na Srbe da ne ignorisu izbore, da tako pokusaju da "osvoje pozicije", i da ce "odluka o konacnoj politickoj sudbini Kosova" biti doneta u širokoj debati.

Na Kosovu, "srpskoj kolevci" Nebojsa Covic ce voditi svoju najtezu borbu. Imace mnogo protivnika i malo saveznika, na obe strane. Mnogi ce sumnjati, trazice od njega da pozuri ili odustane. Uostalom, nemamo mogucnost da izgubimo ono sto smo vec jednom izgubili. Covic nije nikakav usamljeni jahac, ili urbani heroj izvan zakona onih koji ga tamo salju. On bi morao pre svega da pokaze da je predstavnik jedne drugacije i bolje Srbije, i to je najteze od svega sto ga cekalo.

Pise: Ljubodrag Stojadinovic

REGISTROVANO 105 SRBA

Kosovska Mitrovica, 6. avgusta U prvoj nedelji Oebsove registracije za predstojeće izbore, za 17. novembar, upisalo se 320 potencijalnih biraca sa severa Kosmeta u šest opština ovog regiona. Od ovog broja upisano je 105 Srba iz Leposavica, Zvecana i Vucitna. Kako je na danasnjoj konferenciji za novinare kazao Hans Kristijan Klasing, regionalni portparol Oebsa za Kosovsku Mitrovicu, na severu Kosmeta otvoreno je 13 staticnih, odnosno fiksnih, dok je na terenu evidentirano pet mobilnih registracionih centara. Registracioni centri koji su planirani u skoli u severnom delu Kosovske Mitrovice, u selima Zupce i Cerovnica, jos nisu otvoreni uz obrazlozenje direktora, kako je kazao Klasing, da je to nemoguće jer se pripremaju za novu skolsku godinu.

Klasing je danas dodao da veruje da ce odziv Srba za registraciju biti veci posle apela gospodina Nebojse Covica i Sande Raskovic-Ivic iz Komesarijata za izbegla i raseljena lica.

B. R.

Posle zlocina u Muhovcu

ODGOVORNOST PREUZELA "ALBANSKA NACIONALNA ARMIIJA"

Bujanovac, 6. avgusta Povodom faksa koji je stigao u redakciju Radija "Dojce vele", redakciji na albanskom jeziku, organizacija koja sebe naziva Albanskom nacionalnom armijom (ANA) preuzima odgovornost za teroristicki napad u selu Muhovac, u bujanovackoj opštini, u kome su smrtno stradala dva, a ranjena joc dva policajca, Koordinaciono telo za jug Srbije zahteva od Kfora i Unmika aktivnije ucesce u borbi protiv terorizma i terorista.

Uspostavljeni partnerski odnosi izmedju Kfora i snaga bezbednosti SRJ i Republike Srbije treba da omoguće zajednicku borbu protiv svih onih koji teroristickim aktima i

zlocinima destabilizuju citav region i unose strah i nemir kod svih gradjana. Koordinaciono telo izrazava i cudjenje sto osobe kojima je zbog terorizma i teroristickih aktivnosti zabranjeno putovanje u Zapadnu Evropu i SAD, mirno i bez ikakvih problema se krecu po Kosovu i Metohiji, kaze se u saopštenju Koordinacionog tela, prezentovanog danas popodne novinarima u vladinom pres-centru u Bujanovcu.

Na danasnjoj vanrednoj konferenciji za novinare izdato je i saopstenje povodom izjava pojedinih lokalnih albanskih lidera sa juga Srbije da ce formirati albansku nacionalnu skupštinu.

U saopštenju se kaze da takve izjave ni na koji nacin ne doprinose daljem konstruktivnom radu na izgradnji i formiranju multietnickog drustva kao i na izgradnji medjusobnog poverenja.

Novim zakonima o lokalnoj samoupravi i zakonom o etnickim i nacionalnim manjinama koje ce doneti republicka i Savezna vlada stvaraju se uslovi za politicku integraciju nacionalnih i etnickih zajednica. Imajuci to u vidu formiranje albanske nacionalne skupstine bilo bi krajnje kontraproaktivno jer ovi zakoni omogucice integraciju u institucije sistema Srbije i Jugoslavije. Ovakav vid aktivnosti nekih albanskih politickih faktora samo bi otezao dalju izgradnju multietnickog drustva i nikako ne bi mogao da se protumaci kao mera poverenja u savezne i republicke organe.

Takva politicka aktivnost je u redu ukoliko je to formiranje koalicije albanskih politickih partija, jer bi to omogucilo bolji i efikasniji politicki zivot, ali bi onda trebalo naglasiti da je rec o koaliciji dveju albanskih politickih partija sa juga Srbije, a ne o posebnom organu cije formiranje u ovom trenutku predstavlja korak unazad i ne vodi nikakvom resenju problema, kaze se na kraju saopstenja vladinog pres-centra u Bujanovcu. .

Slika: Ranjeni policajac

AMBASADA SAD OSUDILA UBISTVO POLICAJACA U MUHOVCU

U saopštenju juce dostavljenom Tanjugu dodaje se da su "takvi napadi ne samo za osudu vec su i kontraproaktivni, jer prete da podriju proces pomirenja i izgradnje poverenja, koji je u toku u juznoj Srbiji poslednjih nekoliko meseci".

"Ambasada izrazava iskreno zaljenje porodicama poginulih i ranjenih policajaca", kaze se u saopštenju.

Usaglasavanje

Izvor "Glasa" blizak Albancima s juga Srbije naglasava da je zelja tamosnjeg albanskog stanovnistva da se sto pre usaglase interesi i zelje dveju vodećih albanskih partija u tom regionu. Rec je o usaglasavanju izmedju Partije za demokratsko delovanje Rize Halimija i, kazu, nesto radikalnije Partije za demokratsko ujedinjenje Albanaca Zecerijaha Fazlijua. Iako im je cilj isti, clanovi ovih dveju partija imaju pomalo razlicito vidjenje nacina resavanja problema.

Koordinaciono telo kritikuje najavu formiranja Albanske nacionalne skupstine na jugu Srbije

Koordinaciono telo vlada Srbije i SRJ za jug Srbije ocenilo je da bi formiranje Albanske nacionalne skupstine bilo "krajnje kontraproaktivno" za izgradnju multietnickog drustva i medjusobnog poverenja na tom podrucju. "Izjave pojedinih lokalnih albanskih lidera sa juga Srbije da ce pristupiti formiranju Albanske nacionalne skupstine ni na koji nacin ne doprinosi daljem konstruktivnom radu na izgradnji i formiranju multietnickog drustva kao i na izgradnji medjusobnog poverenja", navodi se u saopštenju vladinog Pres centra u Bujanovcu. Potpredsednik Partije za demokratsko delovanje (PDD) Behlulj Nasufi izjavio je da ce PDD i Ujedinjena demokratska partija Albanaca formirati Albansku nacionalnu skupstinu koja ce okupiti sve albanske odbornike iz opština Presevo, Bujanovac i Medvedja.

CESTITKA ZA VLADIKU

Preosveceni,

U ovom zeljeznom dobu, posljednjem vremenu, eri stradanja naroda i Crkve, nezapamcenog genocida, nevidjenog egzodusa, dugovremenog bezdomnistva, dobro isplanirano otpadije od Boga, zaista je malo radosti po nas pravoslavne Srbe i retke behu najobicnije kucne milosti.

Ipak, trenutak velike radosti jesta Vasa Bogoistraina sluzba u proteklih deset godina na strasnom mestu udesa i zemlji Vaskrsa na Kosovu i Metohiji.

Jeste, znaci istina je da Vase Episkopsko desetljece ima Golgotski put.

Jeste, znaci istina je da decenija Vase Gospodnje sluzbe kao vladike moze sabrati vekove mnogih drzava i povest mnogih zemalja.

Eto toliko ste tezak krst poneli od kada ste pastir u mnogome broju zalutalih stada i pastve koja nestaje.

Jeste, znaci istina je, nije bilo nimalo lako, bolje reci tesko je za 3650 dana i noci nezastajne molitve sasvim izleciti Srbski narod od smrtonosne kuge zvane komunisticka sekta jer crvena hidra je po zdravom srbskom tkivu duboko pustila svoje mnogobolesne pipke od samog dna bica ka vrhu zivota. Ali i to nije dovoljno jer sa crvenom hidrom djavolju igru zaigrase neverne inoplemene crne azdahe. Bogoubilacki ples crvene hidre i crne azdahe podugo traje, skoro im se pored ciljeva i mesta rođenja poklapaju. No Vi ste u svom tom mraku i bezvernoj galami izdvojili svoj zrak i projavili Bogougodnu istocnu svetlost sa cudesnim ozarenjem maternje melodije. Ovo zajednistvo crvene hidre i crne azdahe danas orkestrira brutalni mondijalizam, agresivne demokrate i nezasiti vlastoljupci. Bice cini mi se jos dugo tesko.

Preosveceni,

Napadali su Vas i jedni i drugi i treci, i ini i domaci i svakakvi i nikakvi, a vi uspevate po jedinom promislu koracati zlatnim srednjim putem. Neka Vam Bog bude na pomoc i neka Vam na pomoc budu oni retki pojedinci drzavne vlasti koji imaju blagoslov nase majke Crkve i naroda Srbskog.

Vladiko,

Srpski Makariose, povedite nas na neraskidivom putu Crkve i drzave do slobodnog Kosova i Metohije, jer samo oslobodjeno Kosovo i Metohija okoncava robiju Srbiji.

Zelim Vam mnogo zdravlja od Gospoda.

Za Moleban Decanski, za Molitvu Pecarsijsku, za Bogougodni bruj u Gracanici, za AnDjeoski zvon u Arhangelima, za krstenje u Bistrici, za krsnu slavu u nasim domovima, za Srbsko pokajanje i pricesce u telu i krvi Hristovoj.

Prastajte Vladiko,

U izgnanstvu dete iz Vaseg stada,

Ranko Djinovic

Dragan Lazic, clan GO DSS i republiki poslanik, o popisu kosovskih Srba

STVARANJE JASNIJE SLIKE O KOSOVU

Vecina kosovskih Srba, kako onih proteranih, tako i onih koji su uspeli da opstanu na Kosovu, ovih dana su pred velikom dilemom: popisati se, ili ne.

- U ovom trenutku, pre donosenja konacne politicke odluke o izlasku ili ne na izbore 17. novembra, najvaznije je da se popise sve proterano i izbeglo srpsko - i ne samo srpsko - stanovnistvo na teritoriji Srbije i Crne Gore. Tim cinom umnogome bi bila jasnija slika kojim birackim korpusom raspolazemo - smatra clan GO DSS i republiki poslanik Dragan Lazic.

Srpski zivalj ima izvesnu dozu bojazni od mogucne zloupotrebe ovog popisa i nekog prisilnog povratka na Kosovo i Metohiju u trenutku kad za to ne postoji ni elementarni ambijent. Lazic kaze da zaista nema razloga za takvu vrstu straha.

- Mi, naprosto moramo da budemo spremni za te i takve izbore. Medjunarodna zajednica je, to je evidentno, dosadasnjim ponasanjem i radom na terenu, dozivela politicki krah na Kosovu i Metohiji, pa sada ovim izborima hoce da opere ruke pred licem svetske javnosti i stvori idilicnu sliku, "Potemkinovog sela" zvanog "Demokratsko Kosovo", sa svim atributima multietnickog, multikonfesionalnog i multikulturnog. Nesumnjivo da je medjunarodna zajednica vrlo rigidna u ostvarivanju svojih ciljeva, tako da srpski politicki establisment mora mudro, oprezno i krajnje ozbiljno da donese konacnu odluku.

Na koji nacin?

- Cak i pod pretpostavkom da se izadje na izbore, jedino je, bar je moje misljenje, resenje u jednoj listi, odnosno u jednoj koaliciji srpskih stranaka sa SPS i SRS - ako pristanu - jer je u ovom politickom trenutku itekako potrebno, bez obzira na sve razlicitosti. Tu bi se prvi put manifestovalo pravo jedinstvo srpskog nacionalnog korpusa na Kosovu i Metohiji. Na to nas, u ostalom, moralno obavezuje i Deklaracija o Kosovu i Metohiji, doneta na Skupstini Srbije, kad su sve stranke i poslanici pokazali najvisi stepen razumevanja kad je nacionalni i drzavni interes u pitanju.

Znaci li to da Srbi imaju sanse da udju u buduci kosovski Parlament u vecem broju?

- Tako jedinstveni, mogli bismo da racunamo na dvadesetak predstavnika, plus deset predstavnika preostalih nealbanskih nacionalnih zajednica - uslovno da su za opstanak zajednicke nam drzave - od predvidjenih 120. Tako bismo u mnogome uticali na paritet jer je za donosenje najznacajnijih odluka u Skupstini potrebno cetiri petine glasova, sto Albanci ne bi mogli da postignu.

Sve ove cinjenice dovoljno ukazuju na svu ozbiljnost problema izbora na Kosovu i Metohiji. Odluka nece biti nimalo laka, ali u ovom trenutku, ono sto je najvaznije, ponavljam, jeste imperativ popisa svih potencijalnih glasaca - ne smemo da dozvolimo da budemo zateceni. Sigurno da bi nam u ovom slucaju umnogome pomogla sredstva informisanja stalnim ukazivanjem na sustinski znacaj tog posla.

Propustene sanse

Lazic podseca na cuveni i objieni plan "Z 4" u Hrvatskoj, kad su tamosnji Srbi propustili priliku da dobiju lokalnu samoupravu. Sta se posle desavalo - zna se. U Bosni i Hercegovini je doslo do teritorijalnog razgranicenja entiteta, ali su Srbi propustili priliku da sa svojim najjacim strankama i predstavnicima ucestvuju u radu federalnog parlamenta Bosne i Hercegovine. Bojkotovali su izbore, kaze Lazic, tako da je Medjunarodna zajednica pronasla neke svoje srpske stranke i

pojedince koji sada predstavljaju Srbe i stite srpske nacionalne interese, a bez ikakvog uporišta u sopstvenom narodu.
- Kako stite, znamo! Poučeni ovakvim iskustvima i suočeni s malim izborom, malim manevarskim prostorom i gotovo nikakvim garancijama, primicemo se 17. novembru - istice naš sagovornik.
